

Raimo Pulla t, *Stosunki polsko-fińskie w okresie międzywojennym*, Warszawa 1998, ss.223

Polska w okresie międzywojennym utrzymywała bliskie kontakty polityczne, wojskowe i gospodarcze z państwami bałtyckimi. Finlandia położona najbardziej na północ, miała mniejsze znaczenie z punktu widzenia wojskowego, ale pomimo tego dwustronna współpraca polsko-fińska miała dość intensywny i wszechstronny charakter.

Stan badań nad stosunkami polsko-fińskimi prezentuje się skromnie. Zarówno w okresie międzywojennym, jak i latach PRL, problematyka ta była rzadko podejmowana. W Finlandii było to spowodowane brakiem zainteresowania Polską między innymi dlatego, że oba państwa nie miały wspólnych granic a badania historyczne koncentrowały się na państwach skandynawskich. Recenzowana książka otwiera pierwszy etap wzajemnego poznania, tak potrzebnego w trwającej integracji europejskiej. Główną zaletą opracowania jest dotarcie przez autora do nieznanych dokumentów pochodzących z archiwów fińskich, które zostały skonfrontowane z dokumentami odnalezionymi w archiwach polskich. Cenne są także relacje kilku osób wywodzących się z rodzin dyplomatów i wojskowych obu państw. Autor wykorzystał prasę fińską i polską. Istotnym uzupełnieniem materiałów archiwalnych są liczne opracowania i artykuły opublikowane w Finlandii i w Polsce.

Stosunki polsko-fińskie pozostawały w ścisłym związku ze stanem współpracy z Łotwą i Estonią podejmowanej przez nasz kraj z myślą o stworzeniu gwarancji bezpieczeństwa nad Bałtykiem. Autor w interesujący sposób ukazał podobieństwa i różnice między Polską i Finlandią. Wskazał na znaczenie zrywów niepodległościowych w naszych dziejach oraz podkreślił to, że Polska leżała zawsze między Wschodem i Zachodem. Oba państwa miały podobną powierzchnię ale różniły się znacznie gęstością zaludnienia. Autor w trafny sposób komentuje sytuację Polski stwierdzając, że: „geopolityczne położenie kraju i długie granice przyprawiły polskich polityków o ból głowy.” Porównując potencjał gospodarczy obu państw autor dochodzi do wniosku, że Finlandia była bardziej uprzemysłowiona i rozwijała się znacznie szybciej. Wskazuje na niejednorodny skład społeczeństwa polskiego oraz znaczny analfabetyzm.